

СОВЕТ ВАХИТОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Ул. Центральная, д. 76, с.п. М. Вахитова,
42375

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫң
ВАХИТОВ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Узакур, 26 квт. Йары, д. Вахитов авыл советының,
42375

Тел: (84379) 30-1-46, факс: (84379) 30-1-48.

РЕШЕНИЕ

16-168

Тел: (84379) 30-1-48, факс: (84379) 30-1-

д. им. М. Вахитова

КАРАР

07.03.2023

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Вахитов авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындағы нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә һәм Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Вахитов авыл жирлегендә бюджет төзелешен һәм бюджет процессын гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында,

Югары Ослан муниципаль районы
Вахитов авыл жирлеге Советы
карап итте:

1. Югары Ослан муниципаль районы Вахитов авыл жирлеге Советының 2021 елның 9 сентябреннән 14 – 76 номерлы карапы белән расланган Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Вахитов авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында Нигезләмәгә түбәндәгә үзгәрешләрне кертергә:

1.1. Нигезләмәнәң 34 статьясының 2 пункттын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирлек бюджеты проектын төзү нигезләнә:

- Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Жыеняны Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәте таләпләрен) билгеләүче мөрәҗәгате нигезләмәләре;

- Россия Федерациясенең милли үсеш максатларын һәм аларга ирешү буенча ижтимагый хакимият органнары эшчәнлегенән юнәлешләрен билгеләүче документлар;

- торак пунктның социаль-икътисади үсешен фаразлау;

- жирлекнәң бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

- бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразы үзгәрешләре проекты) озак вакытлы чорга;

- муниципаль программаларга (муниципаль программалар проектларына), курсәтелгән программаларга үзгәрешләр керту проектларына»;

1.2. Нигезләмәнәң 43 статьясын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«Статья 43. Бюджет проекты белән бер үк вакытта төзелә торган документлар һәм материаллар

Проект белән бер үк вакытта жирлек бюджеты турында каарлар жирлек Советына бирелә:

- жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисадый үсешенә якынча йомгаклар һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисадый үсешенең көтелгән нәтижәләре;
- торак пунктның социаль-икътисади үсеше фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына торак пунктның тупланма бюджетының төп характеристикаларын (көрөннәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты) фаразлау;
- жирлек бюджеты проектына аңлатма языу;
- бюджетара трансфертларны бүлү методикасы (методика проектлары) һәм исәп-хисаплары;
- чираттагы финанс елыннан һәм һәр план чорыннан соң киләсе елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның югары чиге;
- агымдагы финанс елына бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү;
- жирлек Советы, жирлекнең Ревизия комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән, күрсәтелгән органнарның бюджет сметалары проектлары, күрсәтелгән бюджет сметаларына карата жирлекнең Башкарма комитеты белән фикер каршылыклары килеп чыккан очракта тәкъдим ителә;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән һәм ача ярашлы рәвештә Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм әлеге Нигезләмәдә кабул ителгән башка документлар һәм материаллар.
- Бюджет ассигнованиеләрен муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программа булмаган юнәлешләре буенча бүлү бюджеты турында карап белән расланган очракта, бюджет турында карап проектына муниципаль программаларның паспортлары тапшырыла.

Әгәр бюджет турында карап проекты бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү күшымтасын үз эченә алмаса, бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү күшымтасы бюджет турында карап проектына аңлатма язына күшымталар составына кертелә»;

1.3. Нигезләмәнен 50 статьясындагы 1 пунктының алтынчы абзацын «бюджет йөкләмәләрен» сүzlәреннән соң «һәм элек кабул ителгән бюджет йөкләмәләрене үзгәрешләр кертергә» дигән сүzlәр белән тулыландырырга;

2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Вахитов авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы Нигезләмә текстын яңа редакциядә расларга (1 номерлы күшымта).

3. Әлеге карапны Татарстан Республикасының хокукий мәғълүмат рәсми порталында, Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында, Вахитов авыл жирлегенең мәғълүмат стендларында урнаштырырга.

4. Әлеге карапның үтәлешен тикшереп торуны Вахитов авыл жирлеге Советының бюджет-финанс мәсьәләләре буенча дайми комиссиясенә йөкләргә .

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Вахитов авыл жирлеге башлыгы

Ф.Р. Каримов

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Вахитов авыл җирлеге Советының
2023нче елның 7нче мартаңнан
30-168 номерлы каарына
1нче күшымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы
Вахитов авыл җирлегендә бюджет төзелеше һәм
бюджет процессы турында
НИГЕЗЛӘМӘ

I бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 Статья. Әлеге Нигезләмә белән жайга салына торган хокукий мәнәсәбәтләр

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Вахитов авыл җирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында әлеге Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Югары Ослан муниципаль районының "Вахитов авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә җирлек бюджетын төзу, карау, раслау, үтәү, аның үтәлешен контролльдә тоту барышында, шулай ук җирлекнең муниципаль бурыйчы белән идарә итү процессында барлыкка килә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала.

2 Статья. Җирлектә бюджет хокук мәнәсәбәтләрен тормышка ашыруның хокукий нигезләре

Җирлектәгә бюджет хокук мәнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет законнарының һәм җирлекнең вәкиллекле органының бүтән актлары, әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 Статья. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

4 Статья. Җирлек бюджетының хокукий формасы

Югары Ослан муниципаль районы Вахитов авыл җирлегенең бюджеты (алга таба - Җирлек бюджеты) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Вахитов авыл җирлеге Советы каары нигезендә эшләнә һәм раслана (алга таба - авыл җирлеге Советы).

Жирлек бюджеты өч елга - чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

Авыл жирлеге бюджеты проектын формалаштыру Югары Ослан муниципаль районы Вахитов авыл жирлеге Башкарма комитеты (алга таба - авыл жирлеге Башкарма комитеты) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләре нигезендә кабул ителә торган хокукий актлары нигезендә башкарыла.

Жирлек Советының чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә һәм, әгәр жирлек бюджеты турындағы каарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

5 Статья. Бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Жирлек бюджетын төзу һәм үтәү, бюджет хисабын төзу Россия Федерациисендә билгеләнгән бюджет классификациясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет керемнәренең Баш администраторлары исемлеге, аларга беркетелгән бюджет керемнәре төрләре (ярдәмче төрләре) жирлек бюджеты турында жирлек Советы каары белән раслана.

Жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр Исемлеге, чыгымнарның Ведомство структурасы составында, жирлек Советы каары белән билгеләнә.

Бюджет чыгымнары төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм программага карамаган эшчәнлек юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) исемлеге бюджет чыгымнарның ведомство структурасы составында жирлек бюджеты турында жирлек Советы каары белән яки Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән очракларда раслана.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары Исемлеге жирлек бюджеты турында каар белән раслана.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының статьялары һәм төрләре исемлеге, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын раслаганда, жирлек бюджеты турында жирлек Советы каары белән раслана.

6 Статья. Бюджет процессы принциплары

Жирлектә бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- Россия Федерациясе бюджет системасының бердәмлеге;
- Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларын булу;
- бюджетларның мөстәкыйльләгә;
- Россия Федерациясе субъектларының, муниципаль берәмлекләрнең бюджет хокукларының тигезлеге;
- керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыкларын финанслау чыганаклары чагылышының тулылыгы;
- бюджетның баланслылыгы;
- бюджет чарапарын куллануның нәтижәлелеге;
- бюджет чыгымнарның гомуми (жыелма) капламалары;
- үтә куренмәлелек (ачыклык);

- бюджетның дөреслеге;
- бюджет акчаларының адреслы һәм максатчан характерындағы;
- бюджет чыгымнарының ведомство буйсынуы;
- кассаның бердәмлеке.

Статья 7. Жирлекнең бюджет процессының төп этаплары

Жирлек тә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразын, бюджет һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләрен эшләү;
- жирлек бюджетты проектын төзү;
- жирлек бюджетты проекты һәм жирлек бюджетты үтәлеше турыйндағы хисап буенча халық алдында тыңлаулар турыйндағы Нигезләмә нигезендә халық алдында тыңлаулар үткәрү;
- жирлек бюджеттын карау һәм раслау;
- жирлек бюджетты үтәлеше;
- жирлек бюджетты турыйндағы карага үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

Статья 8. Бюджет процессында катнашучылар

Жирлекнең бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- Авыл жирлеке Советы;
- Авыл жирлеке башлыгы;
- Авыл жирлеке Башкарма комитеты;
- жирлекнең финанс органы;
- "Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Финанс-бюджет палатасы" МКУ (килешү буенча);
- "Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Контроль-хисап палатасы" МКУ (килешү буенча);
- жирлек бюджетты акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр);
- бюджет акчаларын алучылар;
- бюджет керемнәренең Баш администраторлары (администраторлары);
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлары);
- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль хокукий актлар белән бюджет вәкаләтләре йөкләнгән башка органнар.

9 Статья. Жирлекнең бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек Советы жирлек бюджеттың һәм аның үтәлеше турыйндағы хисапны карый һәм раслый, үз утырышларында, комиссияләр утырышларында, эш төркемнәре утырышларында, жирлек Советы үткәрә торган тыңлаулар барышында һәм депутат таләпләренә бәйле рәвештә жирлек бюджетты үтәлешенең аерым мәсьәләләрен карау барышында контрольне гамәлгә ашыра, тышкы муниципаль финанс тикшерүе органнарының хокукий статусын Россия Федерациясе Бюджет кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турыйнда" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия

Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында" Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары, жирлек Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә формалаштыра һәм билгели.

Россия Федерациясе Конституцияндә, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча аның компетенциясе чикләрендә, аның вәкаләтләрен тәэммин итү өчен жирлек Башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәклө мәгълүмат бирелергә тиеш.

2. Жирлек башлыгы:

- жирлек Советының жирле салымнар һәм жыемнарны билгеләү, үзгәрту һәм юкка чыгаруны, жирле салымнар буенча салым ташламаларын кертүне, жирлек бюджетыннан чыгымнарны гамәлгә ашыруны күздә тоткан норматив-хокукий актларына бәяләмәләрне раслый;

- Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, жирлек Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Авыл жирлеге Башкарма комитеты:

- жирлекнең социаль-икътисади үсесе фаразын төзүне оештыра, жирлек бюджеты проектын төзүне тәэммин итә;

- жирлек бюджеты проектын төзү тәртибен һәм срокларын билгели;

- жирлек Советы каравына кирәклө документлар һәм материаллар белән жирлек бюджеты проектын кертә;

- жирлек Советына раслауга бюджет үтәлеше турында хисап бирә;

- жирлек бюджеты турындагы карага үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карап проектларын жирлек Советы каравына кертә;

- жирлек бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэммин итә;

- муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру, хезмәт күрсәту һәм муниципаль бурыч белән идарә итү тәртибен раслый;

- муниципаль бурыч кенәгәсенә кертелә торган Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнмәгән мәгълүмат составын, аны муниципаль бурыч кенәгәсенә керту тәртибен һәм вакытын билгели;

- муниципаль гарантияләрне бирү тәртибен раслый;

- бюджет проектын (бюджет проектын һәм урта сроклы финанс планын) төзүне тәэммин итә;

- бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яки) тәртибен эшли һәм раслый;

- муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэммин итә;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, жирлек Уставы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

4. Жирлекнең финанс органы:

- жирлек бюджеты проектын (жирлек бюджеты проекты һәм уртacha сроклы финанс планы проекты) төзүне оештыра һәм турыдан-туры тәзи һәм аны жирлек Башкарма комитетына тапшыра;

- жирлек бюджетының үтәлешен оештыра;

- бюджет хисабын төзү тәртибен билгели;

- жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап тәзи;

- муниципаль бурыч кенәгәсен алыш бара,

- бирелгән гарантияләрне исәпкә алуны, алар буенча муниципаль бурычны арттыруны, принциплар тарафыннан яки өченче затлар тарафыннан тулы күләмдә яисә гарантияләр белән тәэммин ителгән принциплар йөкләмәләренең башка

өлешендә яисә гарантияләр белән тәэммин ителгән принципаллар йөкләмәләренең тулы күләмдә яисә гарантияләр белән тәэммин ителгән принципаллар йөкләмәләренең нинди дә булса өлешендә, шулай ук муниципаль гарантияләр буенча түләуләр гаранты белән тәэммин ителгән башка өлешендә;

- жыелма бюджет язмасын төзи һәм алыш бара;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм гамәлдәге законнарда каралган тәртиптә жирлеккә карата дәгъвалар буенча суд актларын башкара;
- башкарма документларны һәм аларның үтәлешенә бәйле башка документларны исәпкә алыш бара һәм саклый;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка актлары нигезендә һәм аларны үтәү йөзеннән билгеләнгән эшчәнлек өлкәсендә норматив актлар кабул итә;
- әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында башкача билгеләнмәгән булса, жирлек бюджеты чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгели;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашира.

5. "Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Финанс-бюджет палатасы" МКУ жирлекнең финанс органы вәкаләтләрен яки жирлекләрнең Башкарма комитеты һәм Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты арасындагы килешү нигезендә вәкаләтләрнең бер өлешен тормышка ашира ала.

6. "Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Контрольхисап палатасы" МКУ жирлекнең муниципаль финанс тикшерүе органы вәкаләтләрен яисә килешү нигезендә вәкаләтләрнең бер өлешен гамәлгә ашира ала.

7. Бюджет акчаларын баш бүлүче:

- үзе расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэммин итә;
- үз карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;
- расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алыш бара;
- бюджеттың тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезли;
- бюджет язмасын төзи, раслый һәм алыш бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы бюджет средстволарын бүлүчеләргә һәм алучыларга бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджеттың тиешле өлешен үти;
- бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;
- жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;
- казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;
- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук әлеге кодекс белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартлар, максатлар һәм тәртипнең үтәлешен тәэммин итә;
- бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисаплылыгын формалаштыра;
- муниципаль берәмлек исеменән үз карамагындагы бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

- судта жирлек исеменнөн муниципаль берәмлек дәгъвалары буенча җавап бирүче вәкиле буларак чыгыш ясый:

1) жирле үзидарә органнарының яисә әлеге органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмау) нәтижәсендә, ведомствога каравы буенча, шул исәптән закона яки башка хокукый актка туры килми торган жирле үзидарә органнары актларын бастырып чыгару нәтижәсендә, физик затка яисә юридик затка китерелгән зиянны каплау турында;

2) үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучыга казна учреждениесе булып торучы бюджет йөкләмәләре лимитлары житмәгәндә аның акчалата йөкләмәләрен үтәү өчен бирелә торган бюджет йөкләмәләре лимитлары житмәгән очракта, аның акчалата йөкләмәләрен үтәү өчен;

- муниципаль биремнәр формалаштыра һәм раслый;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8. Бюджет акчаларын бүлүче:

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство буйсынуындагы бюджет средстволарын бүлүчеләргә һәм (яки) алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

- бюджет акчаларын тиешле баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә аның карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүченең аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләренең, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәэмин итә;

9. Бюджет акчаларын алучы:

бюджет сметасын төзи һәм башкара;

- бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) башкара;

- үзендә каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтижәлелеген, максатчан характерын тәэмин итә;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (булүчегә) бюджет язмасын үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

- бюджет исәбен алып бара һәм бюджет исәбен алып баруны тәэмин итә;

- бюджет хисабын формалаштыра (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәэмин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (булүчегә) бюджет хисаплылыгын тапшыра;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

10. Бюджет керемнәре баш администраторы:

- үзенә буйсынган бюджет керемнәре администраторлары исемлеген төзи;

- бюджет проектын төзу өчен кирәkle белешмәләр бирә;

- касса планын төзу һәм алып бару өчен белешмәләр бирә;

- бюджет керемнәре баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

- Россия Федерациисе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

11. Бюджет керемнәре администраторы:

- бюджетка, пеняларга һәм алар буенча штрафларны исәпләү, исәпкә алу һәм аларның дөреслегенә, тулысынча һәм үз вакытында башкарлылын контролльдә тота;

- бюджетка туләүләр, пенялар һәм штрафлар буенча бурычларны түләтүне гамәлгә ашыра;

- бюджетка, пеняларга һәм штрафларга артык түләнгән (түләттерелгән) түләүләрне, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару түрүнде Карап кабул итә һәм, РФ Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен, Федераль казначылык органына йәкләмә бирә;

- Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетларына туләүләр исәбе (төгәлләштерү) түрүнде Карап кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә бирә;

- бюджет керемнәренең баш администраторы билгеләгән очракта һәм тәртиптә бюджет керемнәренең баш администраторына тиешле баш администраторы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәkle белешмәләр һәм бюджет хисаплылыгын формалаштыра һәм тапшыра;

- Россия Федерациисе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгө торган бюджет-хокук мәнәсәбәтләрен жайга салучы норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

12. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы:

- үзенә буйсынган бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары исемлекләрен төзи;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләрен файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэммин итә;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство буйсынуындагы администраторларына бюджет ассигнованиеләрен булә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра.

13. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторы:

- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының бюджетка керүнен тулылыгын һәм үз вакытында үтәлешен контролльдә тота;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджетка керүләрне һәм түләүләрне тәэммин итә;

- бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының тиешле баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторының үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган бюджет-хокук мәнәсәбәтләрен җайга салучы норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

10 Статья. Жирлек бюджеты керемнәре

Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясенең бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар түрындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр түрындагы законнар нигезендә формалаша.

11 Статья. Керемнәр чыганаклары реестры

1. Жирлекнең финанс органы жирлек бюджетының керем чыганаклары реестрын алып бара.

2. Бюджет керемнәре чыганаклары реестры астында, Россия Федерациясе керем чыганаклары исемлеге нигезендә, бюджет төзү, раслау һәм үтәү процессында барлыкка килә торган жирлек бюджеты керемнәре чыганаклары буенча мәгълүмат жыелмасы анлашыла.

3. Мәгълүмат составына, Жирлек бюджеты керемнәре чыганаклары реестрын формалаштыру һәм алып бару тәртибенә карата гомуми таләпләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек бюджетының керем чыганаклары реестры жирлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә төзелә һәм алып барыла.

5. Жирлек бюджеты керемнәре чыганаклары реестрлары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгеләгән тәртиптә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына тапшырыла.

12 Статья. Жирлек бюджеты чыгымнары

Жирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Федераль дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен чикләү белән бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, алар Россия Федерациясе законнары, халыкара һәм башка шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек бюджеты акчалары исәбеннән үтәлергә тиеш.

13 Статья. Башкарма комитетның резерв фонды

1. Жирлек бюджетының чыгым өлешендә Башкарма комитетның резерв фондын булдыру күздә тотыла.

2. Жирлек бюджетының чыгым өлешендә Жирлек Советының резерв фондын булдыру тыела.

3. Башкарма комитетның резерв фонды күләме Жирлек бюджеты түрындагы карап белән билгеләнә һәм күрсәтелгән карап белән расланган чыгымнарның гомуми күләменнән 3 проценттан артмаска тиеш.

4. Башкарма комитетның резерв фонды акчалары көтөлмәгән чыгымнарны финанс яғыннан тәэммин итүгә, шул исәптән авария-торғызу эшләрен һәм табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерүгә бәйле башка чарапны үткәрүгә, шулай ук әлеге статьяның 5 пунктында күрсәтелгән тәртиптә караплан башка чараптарга жибәрелә.

5. Жирлек бюджеты составында караплан Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләрен куллану тәртибе Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

6. Башкарма комитетның резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турындагы хисап жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапка күшымта итеп бирелә.

14 Статья. Муниципаль хезмәт

Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр курсәтүгә заказлар урнаштыру "Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында" 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы законда караплан тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Товарлар китерүгә, эшләр башкаруга һәм хезмәтләр курсәтүгә муниципаль заказ авыл жирлеге бюджеты акчалары хисабына түләнә.

15 Статья. Чыгым йөкләмәләре реестры

1. Жирлекнең финанс органы жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алыш бара.

2. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестры авыл жирлеге Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә алыш барыла.

3. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестры "Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Финанс-бюджет палатасы" муниципаль казна учреждениесенә, билгеләнгән срокларда Югары Ослан муниципаль районының чыгым йөкләмәләре реестрын төзү өчен тапшырыла.

16 Статья. Жирлекнең муниципаль бурычы структурасы

1. Жирлекнең бурыч йөкләмәләре йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин:

1) жирлекнең кыйммәтле кәгазыләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазыләргә);

2) Россия Федерациясе валютасында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

4) жирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән кредитлар;

5) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән жирлек гарантияләре (муниципаль гарантияләр);

6) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациисе чит ил валютасында бирелгэн муниципаль гарантияләргө;

7) Россия Федерациисе Бюджет кодексы гамәлгә кергәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән бүтән бурыч йөкләмәләре буенча.

2. Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

1) муниципаль кыйммәтле кәгазъләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) кредит оешмаларыннан алынган кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) жирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

3. Муниципаль эчке бурыч күләменә кертелә:

1) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында белдерелгән муниципаль кыйммәтле кәгазъләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында белдерелгән Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында белдерелгән кредит оешмаларыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) Россия Федерациисе валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) Россия Федерациисе валютасында жирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

4. Муниципаль тышкы бурыч күләменә кертелә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациисеннән жәлеп ителгән чит ил валютасындагы бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирлек тарафыннан бирелгән чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

5. Муниципаль бурыч кенәгәсендә алыш бару жирлекнең финанс органы тарафыннан башкарыла.

Бурыч йөкләмәләре турындагы мәгълүмат муниципаль бурыч кенәгәсендә йөкләмә килеп чыккан мизгелдән биш эш көненнән дә артмаган сротта кертелә.

6. Муниципаль бурыч кенәгәсендә әлеге йөкләмәләр төрләре буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләре күләме, аларның барлыкка килү һәм үтәлеше (башка нигезләр буенча туктату) датасы һәм өлешчә, йөкләмәләрне тәэмин итү рәвешләре турында белешмәләр, шулай ук аның составы, тәртибе һәм вакыты жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә торган башка мәгълүмат кертелә.

Жирлекнең муниципаль бурыч кенәгәсендә, шул исәптән муниципаль бурыч йөкләмәләрен үтәү буенча кичектерелгән бурычлар турында мәгълүмат исәпкә алыша.

17 Статья. Жирлекнең Россия Федерациисе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру

1. Россия Федерациисе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе түләүгә тапшырылмаган очракта (әгәр жирлек Советының муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурыч йөкләмәсе шартларында

каралган түләу датасыннан соң килгән датадан соң өч ел эчендә әлеге йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм муниципаль бурычтан тәшереп калдырыла.

Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе жирлек Советының муниципаль хокукий актларында бүтәне каралмаган очракта, муниципаль бурыч йөкләмәсен түләу датасына бәйле рәвештә өч ел дәвамында юкка чыгарылмаган (жирлекнең муниципаль хокукий актлары һәм муниципаль хокукий актлары белән башкарылмаган) очракта, күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм муниципаль бурычтан тәшереп калдырыла.

2. Жирлекнең Башкарма комитеты әлеге статьяның 1 пункттындагы беренче абзацында күрсәтелгән сроклар уtkәnnәn соң муниципаль бурычтан Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен тәшереп калдыру турында муниципаль хокукий акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан тәшереп калдыру Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләре тәрләре буенча муниципаль бурыч күләмен жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исәптән тәшерү суммасын чагылдырмыйча гына, аларны исәптән тәшерү суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 1 пункттындагы беренче абзацының, 2 һәм 3 пункттарының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

5. Муниципаль бурычтан реструктурлаштырылган, шулай ук түләнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен тәшереп калдыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне, Россия Федерациясе законнарында каралган бүтән операцияләр алмашу нәтиҗәсендә алынган (алмашу нәтиҗәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне, түләу датасы башланганчы, эмиссия шартлары нигезендә, эмитацияләгән орган тарафыннан тулысынча сатып алынган (алынган) чыгару курсәтелгән орган каары буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылырга мәмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты, Россия Федерациясе законнарында каралган бүтән операцияләр алмашу нәтиҗәсендә алынган (алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча йөкләмәләрне түләу датасы житкәнчегә кадәр үтәу дип танырга хокуклы.

18 Статья. Муниципаль бурыч алулар

1. Жирлек исеменнән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә заем акчаларын жирле бюджетка жәлеп иту анлашыла, алар буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемчы буларак барлыкка килә.

2. Жирлекнең муниципаль тышкы бурыч алулары астында, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында, алар буенча жирлекнең чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка киләгән федераль бюджеттан жирле бюджетка кредитлар жәлеп иту анлашыла.

3. Муниципаль тышкы бурыч алулар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенең дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Россия Федерациисе Бюджет кодексы һәм жирлек Уставы нигезендә, жирлек исеменнән муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокуки жирлекнең Башкарма комитеты карамагында.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр урнаштыру тубәндәге шартларны үтәгәндә Жирлек тарафыннан башкарыла:

1) Жирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурычлары булмау;

2) жирлек тарафыннан Россия Федерациисе Хөкүмәте билгеләгән дәрәҗәдән тубәнрәк кредит рейтинги алынган, исемлекләре Россия Федерациисе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның бер яки берничә эшчәнлеген гамәлгә ашыручи затларыннан.

6. Авыл жирлеге, аны Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгының уртacha дәрәҗәсе булган заемчылар төркеменә керткәn очракта, муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 5 пунктында каралган жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләре зурлыгын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

7. Жирлек, аны Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртacha булган заемщиклар төркеменә керткәn очракта, муниципаль алынналарны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән эчке һәм тышкы алынналар, муниципаль гарантияләрне чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр белән килештерелгән очракта гына бирергә хокуклы.

8. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы тубән булган заемчылар төркеменә кергәn очракта, муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 5 пунктында каралган жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләре зурлыгын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Авыл жирлеге, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясы нигезендә, бурыч тотрыклылыгы тубән булган заемчылар төркеменә кергәn очракта, кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм жирлекнең кыйммәтле кәгазыләрен рефинанслау максатларында гына, шулай ук жирлекнең түләү сәләтән торғызу планы кысаларында бирелгән максатчан бюджет кредитлары формасында, шулай ук Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 9 пунктында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясындагы 7 пунктында каралган авыл жирлекенең башка бюджетларыннан бирелгән максатчан бюджет кредитлары рәвешендә муниципаль эчке бурыч алулар башкарырга хокуклы.

10. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы тубән булган заемчылар төркеменә кертелгәn очракта, муниципаль тышкы бурыч алуларны гамәлгә ашырырга һәм муниципаль гарантияләрне чит ил валютасында бирергә хокуксыз.

11. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31.1 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемчылар төркеменә кергән очракта, муниципаль гарантияләрне Россия Федерациисе валютасында бары тик чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) Россия Федерациисе валютасында муниципаль эчке бурыч алулар, муниципаль гарантияләр программаларын Татарстан Республикасы Финанс министрлығы тарафыннан килештерелгән очракта гына чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына), шулай ук әлеге программаларга үзгәрешләр кертелгән очракта гына бирергә хокуклы.

12. Жирлекнең Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары буенча Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 9 пунктында каралган йөкләмәләрне реструктуризацияләүне үткәру рөхсәт итәлми.

19 Статья. Жирлекнең чит ил валютасында бурыч алулар һәм гарантияләр бирү үзенчәлекләре

1. Жирлек Россия Федерациисенән чит ил валютасында бурыч алуларны ғамәлгә ашырырга, Россия Федерациисенә чит ил валютасында өченче затларның йөкләмәләре буенча гарантияләрне Россия Федерациисе тарафыннан жәлеп итегендә максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында гына, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып бирергә хокуклы.

20 Статья. Муниципаль бурыч алуларның инч чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль бурыч алуларның инч чик күләме астында тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары буенча Жирлек бюджетына акча жәлеп итүнен җыелма күләме аңлашыла.

2. Жирле бюджетка акча жәлеп иту күләмнәре чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акчаларны жәлеп итүнен гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга җибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан һәм Россия Федерациисе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, жирле бюджет турындагы карап белән тиешле финанс елына расланган жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында жирлекнең бурыч алуларның гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм хисап финанс елы йомгаклары буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артып киткән очракта, курсәтелгән артык суммасында жирле бюджет акчаларның калган өлешләре агымдагы финанс елына бурыч алуларның инч чик күләмен кыскартып, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 96нчы статьясында каралган максатларга юнәлдерелергә тиеш.

21 Статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм жирлекнең бурыч тотрыклылығы курсәткечләренең инч чик курсәткечләре

1. Жирле бюджет турындагы карап белән муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (жирлекнең чит ил валютасында йөкләмәләре булган

очракта) өске чикләре, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел үткән торышы (чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына торышы буенча) буенча, шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча (җирлекнең чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләре булган очракта) билгеләнә.

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның иң югары чикләре (җирлекнең чит ил валютасындагы йөкләмәләре булганды) әлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләуләрне үтәгәндә билгеләнә.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирле бюджет турында карап белән расланган түләүсез түләүләрнең һәм (яисә) физик затлар кеременә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, җирле бюджет керемнәренең гомуми күләме җирле бюджет керемнәренең гомуми күләменнән артмаска тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында карапланган чаралар кулланылган очракта, бурыч күләме, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яисә) физик затлар кеременә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, чираттагы финанс елына һәм план чорына җирле бюджет турындағы карап белән расланган гомуми күләменең 50 процентыннан артмаска тиеш.

4. Муниципаль бурычка хәzmәт күрсәту чыгымнары күләме, тубәндәге таләпләрне үтәгәндә, җирле бюджет турындағы карап белән расланы:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында муниципаль бурычка хәzmәт күрсәту чыгымнары күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына җирле бюджет турында карап белән расланган тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш, Россия Федерациясе бюджет системаһы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләменнән тыш;

2) Чираттагы финанс елында һәм план чорында чираттагы финанс елында һәм чираттагы финанс елының 1 гыйнварына барлыкка килгән муниципаль бурычны түләү һәм аларга хәzmәт күрсәту буенча түләүләрнең еллык суммасы чираттагы финанс елына һәм план чорына җирле бюджет турында карап белән расланган җирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренең һәм Россия Федерациясе бюджет системаһы бюджетларыннан дотацияләрнең гомуми күләменнән 20 процентыннан артмаска тиеш; курсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан соң килгән бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түләүгә җибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

22 Статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган муниципаль гарантияләрнең чит ил валютасындагы исемлеге, тубәндәге белешмәләрне күрсәтеп, үз эченә ала:

1) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (теркемнәре) һәм (яисә) принципларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен курсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

- 2) гарантияләр һәм алар тарафыннан тәэмүн итеп торган йөкләмәләр буенча йөкләмәләрне валютасы;
 - 3) гарантияләрнең гомуми күләме;
 - 4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокуку булу (булмау);
 - 5) гарантияләрне бирү һәм үтәүненең башка шартлары.
2. Муниципаль гарантияләр муниципаль гарантия белән тәэмүн итеп торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.
3. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы тиешле карага күшымта булып тора.

23 Статья. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль тышкы бурыч алулар программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында чит ил максатчан кредитларын һәм (яисә) чит ил валютасында түләнә торган максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жирле бюджетка жәлеп итеп торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.
2. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы белән билгеләнә:
 - 1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында федераль бюджеттан чит ил максатчан кредитларын куллану кысаларында жирле бюджетка жәлеп итеп торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары һәм жирле бюджетка акча жәлеп итү күләме;
 - 2) Чираттагы финанс елында һәм план чорында, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жирле бюджетка жәлеп итегендә бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән бурыч йөкләмәләрен түләү күләме;
 - 3) Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль тышкы бурыч алулар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турындагы карага күшымта булып тора.

24 Статья. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль эчке бурыч алулар программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнгән тиешле бурыч йөкләмәләре тәрләре буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт.
2. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы белән билгеләнә:
 - 1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен жирле бюджетка акча жәлеп итү күләмнәре һәм түләүненең ин чик сроклары тиешле бурыч йөкләмәләре тәрләре буенча жирле бюджетка акча жәлеп итү күләмнәре;
 - 2) тиешле бурыч йөкләмәләре тәрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәре.
 - 3) Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль эчке бурыч алулар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карага күшымта булып тора.
4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурычны үткәрү муниципаль эчке бурыч алулар программасында чагылыш тапмый.

25 Статья. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Россия Федерациисе валютасындағы муниципаль гарантияләр программы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган муниципаль гарантияләрнең Россия Федерациисе валютасындағы исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәге белешмәләрне күрсәтеп:

1) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (төркемнәре) һәм (яисә) принципалларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләрнең һомуми күләме;

3) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукуы булу (булмау);

4) гарантияләрне бири һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациисе валютасында белдерелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациисе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациисе валютасындағы муниципаль гарантияләр программы бюджет түрындағы карага күшымта булып тора.

26 Статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр урнаштыруның чик күләмнәре

Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең номиналь хакы буенча иң чик күләме, бюджет түрында карап белән билгеләнгән муниципаль эчке бурычның югары чикләренә туры китереп, жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

27 Статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында килешүдән яки башка алыш-бирештән (төп йөкләмәдән) килеп чыккан акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәэммин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал үтәүнен вакытыннан алда үтәүне, шул исәптән принципалга аларны вакытыннан алда үтәү яки принципал үтәүнен үтәү срогы килеп чыккан вакыйгалар (шартлар) житкән очракта да, тәэммин итми.

3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәжбүри булып тора.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмә суммасы өчүн субсидия җаваплылык тата.

5. Муниципаль гарантия буенча гарант принципалның гарантия суммасы чикләрендә үзенә тәэммин итегендә үтәүне йөкләмәссе буенча субсидия җаваплылык тата.

6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:

1) Гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем - жирлек) һәм Гарант исеменнән гарант бириүче орган исеме;

2) бенефициар атамасы;

3) принципалның исеме;

4) гарантия (исеме, бәяләмә датасы һәм номеры (ул булганда) бирелә торган йөкләмә, төп йөкләмәнен гамәлдә булу срогы яисә аның буенча йөкләмәләрне үтәү срогы, якларның исемнәре, төп йөкләмәләрнең башка житди шартлары күрсәтелеп);

5) гарантия буенча гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;

6) гарантия бири үзенесләре;

- 7) гарантия үз көченә керү датасы яки гарантия үз көченә керә торған вакыйга (шарт);
- 8) гарантиянең ғамәлдә булу срокы;
- 9) гарантия үтәлеше түрінде бенефициар таләбен кую вакыты һәм тәртибе, гарантия очрагын билгеләү;
- 10) гарантияне кире алу нигезләре;
- 11) гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү тәртибе;
- 12) гарантиянең тулы құләмендә яисә нинди дә булса өлешиендә, үтәлгәндә (тұктатылғанда) принципалның гарантия белән тәэммин ителгән йөкләмәләренең нинди дә булса өлешиендә яисә гарантиядә билгеләнгән башка очрактарда гарантия сүммасын киметү нигезләре;
- 13) гарантияне тұктату нигезләре;
- 14) гарантның алдан язма ризалығыннан башка үзгәртелә алмый торған төп үтәләмә шартлары;
- 15) гарантның муниципаль гарантия буенча бенефициарга гарант тарафыннан түләнгән акчаларны каплау түрінде принципалга карата таләбе булу яисә булмау (гарантның принципалга карата регресс таләбе, регресс);
- 16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, гарантның норматив хокуқый актлары, гарант исеменнән гарантия бириүче орган актлары белән билгеләнгән белешмәләр.

7. Муниципаль гарантның принципалга регресс таләбе хокуқын құздә тотмый торған муниципаль гарантия бары тик хужалық жәмгүяте йөкләмәләре буенча гына бирелергә мөмкін, аның акцияләренең (өлешиләренең) 100 проценты муниципаль гарантия бирә торған жирилеккә, милке муниципаль гарантия бирә торған муниципаль унитар предприятиегә карый.

Принципалны тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта, мондый муниципаль гарантия гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуқы белән бирелгән дип санала һәм принципалның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115.3нче статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торған, принципалның гарантиянең кайсы да булса өлешиендә үтәлүенә бәйле рәвештә барлықка килгән принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча йөкләмәләрен үтәүне тәэммин итү принципалның бурычы барлықка килә. Күрсәтелгән тәэмминатны биргәнчे муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) башлану белән билгеләнә.

9. Гарант бенефициарның алдан язма ризалығыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокуқлы түгел.

10. Гарантка карата таләпненең муниципаль гарантия буенча кабул ителгән бенефициары, муниципаль гарантия белән тәэммин ителә торған принципал (эмитент) йөкләмәләрен үтәү, облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алушыга) күчүгә бәйле рәвештә, күрсәтелгән хокукларны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру (кучерү) керми, гарантның алдан язма ризалығыннан башка (башка нигезләрдә күчәргә) тапшырыла алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очрактарда һәм нигезләр буенча (шул исәптән әлеге статьяның биңчы пункттындагы 14 пунктчасында күрсәтелгән гарантның язмача ризалығыннан башка үзгәргән очракта), шулай ук әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115.3 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән бурычны принципал тарафыннан үтәмәгендә Гарант тарафыннан чакыртып алына.

12. Бенефициар таләбе (гарантияне үтәу турында бенефициар таләбе) гарантка гарантиядә билгеләнгән очракта гына (гарантия очрагы килеп туган очракта) бирелергә мөмкин. Гарантияне үтәу турында бенефициар таләбе гарантиядә курсәтелгән документларны күшүп, гарантиядә билгеләнгән тәртиптә гарантка язмача тапшырылырга тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия һәм муниципаль гарантия бирү турындағы шартнамәдә билгеләнгән сроктан иртәрәк гарантияне үтәу турындағы таләпне, шул исәптән, принципал йөкләмәләре гарантияләре белән тәэммин ителгән гарантияләрне үтәу срогы якынлашып килүче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) барлыкка килгән очракта, құрсәтергә хокуксыз.

14. Гарант бенефициар таләпләрен үтәу турында принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнең күчermәсен тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән срокта гарантияне үтәу турында бенефициар таләпләрен, курсәтелгән таләпкә күшымта итеп куелган документларның нигезлелек һәм гарантия шартларына һәм аңа күшүп бирелгән документларның туры килү-килмәве предметын каарга тиеш.

16. Гарантияне башкару турында бенефициарның һәм аңа күшымта итеп бирелгән документларның таләпләре нигезсез һәм (яисә) тиешле гарантияләр шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарның түбәндәге очракларда таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарта:

1) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантия (гарантиянең гамәлдә булу срогы) бирелгән вакыт тәмамланғаннан соң гарантка курсәтелгән;

2) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар билгеләнгән гарантияне бозып гарантка құрсәтелгән;

3) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципал гарантияләре белән тәэммин ителгән йөкләмәләрне тиешенчә үтәүне баш тарткан;

5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115.3 статьясындағы 6 пунктында билгеләнгән очракларда;

6) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда

17. Муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарның гарантияне һәм (яисә) аңа күшүп бирелгән документларны үтәу турындағы таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында бенефициарга хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант бенефициар таләбенә каршы чыгарга хокуклы, алар принципал тәкъдим итә ала. Гарант, принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да, әлеге каршылыктарга хокукын югалтмый.

19. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм аңа күшүп бирелгән документлар муниципаль гарантиянең нигезле һәм тиешле шартларына туры килә дип танылган очракта, гарант гарантия белән билгеләнгән вакытта гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

20. Муниципаль гарантиядә караплан гарантның бенефициар алдындағы бурычы принципалның гарантия белән тәэммин ителгән срогы чыккан йөкләмәләре күләмендә, әмма гарантия суммасыннан да артмаган күләмдә акча түләү белән чикләнә.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар каршында Гарант йөкләмәсе туктатыла:

1) Гарант тарафыннан бенефициарга гарантиядә билгелөнгөн күләмдә акча түлөү белән;

2) гарантиядә билгеле бер вакыт үткөннөн соң, ул бирелә (гарантия гамәлдә булу сробы);

3) гарантия белән тәэммин ителгән принципалның принципалга һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан үтәлгән очракта яки құрсәтелгән йөкләмәләрне башка нигезләр буенча туктаткан очракта (бенефициар тарафыннан құрсәтелгән гарантка һәм (яисә) судка гарантияне үтәу түрындагы гарантка таләпләр булуга карамастан);

4) бенефициарның гарантка һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча йөкләмәләреннөн гарантны азат итү түрындагы язма гаризасын кире кагу юлы белән, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1151 статьясында каралған гарантка принципал гарантка мондый гарантия буенча бенефициарларның фактта булмавы һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләрнең булмавы шартларында гарантия кире кагу нәтижәсендә;

5) әгәр гарантия бирелгән принципал йөкләмәсе билгелөнгән срокта барлыкка килмәсә;

6) бенефициар гарантка һәм (яки) судка гарантны үтәу түрындагы гарантка таләп куйганнан соң тәп йөкләмәне (шул исәптән бенефициар принципалың һәм (яисә) бенефициарны юкка чыгару белән бәйле рәвештә) туктату яисә аны гамәлдә булмаган килеш дип тану белән;

7) бенефициар тарафыннан башка затка тапшырылған яисә бенефициарның гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычларның тәп йөкләмәләре буенча гарантка карата таләпләрнен, гарантия, хокуклар һәм (яисә) вазыйфалар буенча таләпләрнен (хокукларның һәм бурычларның) Россия Федерациясе законнарында билгелөнгән тәртиптә, облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алучыга) күчүгә бәйле рәвештә, гарантия белән тәэммин ителә торған принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле көгазыләр түрында құрсәтелгән таләпләр (хокуклар һәм йөкләмәләр) тапшырылғаннан тыш башка нигезләрдә күчү очрагында;

8) принципал бүтән затка тапшырган яисә принципалга караган башка нигезләр буенча башка затка күчкән очракта, тәп бурыч буенча принципалга караган хокуклар һәм (яисә) бурычлар (бурычлар) принципалның гарантның алдан язма ризалыгыннан башка тәп йөкләмә буенча тапшырылған очракта;

9) гарантияне чакыртып алу нәтижәсендә, гарантиядә құрсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча;

10) гарантиядә билгелөнгән башка очракларда.

22. Бенефициарның гарант йөкләмәләре туктатылғаннан соң гарантияне тотып калуы бенефициарның құрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларын сакламай.

23. Муниципаль гарантияне туктату түрында мәгълүм булған Гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Бенефициар һәм муниципаль гарантияне чакыртып алу яисә туктатуға китерә торған хәлләр килеп чыгу түрында мәгълүм булған принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Әгәр гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәу гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуқы барлыкка килүгә китерсә яки бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка юл куелуга бәйле булса, мондый муниципаль гарантияне үтәу өчен акчалар тиешле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәу бюджет кредиты бирү буларак карала.

25. Өгөр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуку барлықка килүгә китермәсә яки бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка юл куелуга бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йөклөмәләрнең тулы құләмендә яисә нинди дә булса өлешиендә үтәү өчен гарант тарафыннан түләнгән акчалар регресси тәртибендә Гарант тарафыннан алынган акчалар яисә гарантка бенефициарның принципалга Карата таләбе хокукуын үтәү йөзеннән Гарант тарафыннан алына торған акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак өткөрді.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәэммин ителгән кредитлар һәм зaimнар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәэммин ителгән кредит (займ) акчаларыннан максатсыз файдалану факты ачыкланған очракта, муниципаль гарантия бири турында килешүдә билгеләнгән йөклөмәләрне үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бири турындагы килешүдә билгеләнгән жааваплылық тота.

29. Бенефициарлар буенча билгесез затлар даирәсө булган йөклөмәләрне тәэммин итүгә бирелә торған муниципаль гарантия үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле көгазыләр эмиссиясе нәтижәсендә барлықка килгән йөклөмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бири һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләрне бири тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән өлеге Нигезләмә белән билгеләнә.

28 Статья. Муниципаль кыйммәтле көгазыләр

1. Муниципаль кыйммәтле көгазыләр жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле көгазыләр таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле көгазыләр эмитенты булып жирлекнән Башкарма комитеты тора, ул жирлек Уставы белән муниципаль бурыйч алулар башкару хокукуна ия.

3. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле көгазыләр тәрләре һәм аларның эмиссиясе һәм мөрәжәгать итү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

29 Статья. Жирлек бюджетыннан бирелә торған бюджетара трансферларның формалары

Жирлек бюджетыннан бюджетара трансферлар формасында бирелә:

муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр;

башка бюджетара трансферлар.

Финанс яғыннан тәэммин итү чыганагы булып торған жирле бюджетлардан бюджетара трансферлар бири максатлары, тәртибе һәм шартлары, максатчан билгеләнеше булган Татарстан Республикасы бюджетыннан субсидияләр,

субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар булган жирле бюджетлардан, жирлек Советының Татарстан Республикасы законнары һәм (яисә) башка норматив хокукий актлары нигезендә кабул ителгән каарлары белән билгеләнә.

30 Статья. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр

1. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек бюджетында карала.

31 Статья. Жирлек бюджетыннан муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр

1. Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган жирлек Советы каарларында караплан очракларда һәм тәртиптә башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иту буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен башкарганда барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында жирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләрне бири максатлары һәм шартлары жирлек Советы каары белән билгеләнгән тәртиптә төzelә торган муниципаль берәмлекләрнең Башкарма комитетлары арасында килешүләр белән билгеләнә.

32 Статья. Жирлек бюджетыннан муниципаль берәмлекләр бюджетларына башка бюджетара трансфертлар

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм аның тиешле законнары нигезендә кабул ителә торган жирлек Советы каарларында караплан очракта һәм тәртиптә муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төzelгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иту буенча вәкаләтләр өлешен гамәлгә ашыру өчен бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

33 Статья. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр

1. Жирлек алдындағы акчалата бурычлар буенча бурыч-бурычлы кеше билгеләнгән датага жирлек алдындағы акчалата йөкләмәләргә туры китереп түләргә тиешле акчалар суммасы.

2. Шәhәр алдында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр жирлекнең финанс активларын формалаштыра.

3. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәптән төшерү һәм торғызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе) Россия Федерациясе Бюджет кодексында караплан очраклардан тыш, финанс органы тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек алдында акчалата йөклөмөлөрне (акчалата йөклөмөлөр буенча бурыйчларны) һәм мондый йөклөмөлөрне үтәүне тәэммин итә торган алыш-бирешләрне исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөклөмөлөр һәм килешүләр буенча таләпләрнен хокукларын гамәлгә ашыру 93 статьяның 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93.2 статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан билгеләнгән.

5. Килешүдә башкача билгеләнмәгән очракта, жирлек алдындағы акчалата йөклөмөлөр тиешле сумманы жирлек бюджетының бердәм счетына күчерү датасыннан башлап үтәлгән дип санала.

II бүлек. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ПРОЕКТЫН ТӘЗҮ

34 Статья. Жирлек бюджеты проектын тәзү нигезләре

1. Жирлек бюджеты проектын тәзү - жирлек Башкарма комитетының фәкатъ ёстенлеге.

Бюджет проектын турыдан-туры жирлекнең финанс органы гамәлгә ашыра.

Бюджет проектын тәзү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп, кабул ителгән муниципаль хокукый актлар нигезендә, жирлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

2. Жирлек бюджеты проектын тәзү нигезләнә:

- Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Жыеняна Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәте таләпләрен) билгеләүче мөрәҗәгате нигезләмәләре;

- Россия Федерациясенең милли үсеш максатларын һәм аларга ирешү буенча ижтимагый хакимият органнары эшчәнлегенең юнәлешләрен билгеләүче документлар;

- торак пунктның социаль-икътисади үсешен фаразлау;

- жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

- бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразы үзгәрешләре проекты) озак вакытлы чорга;

- муниципаль программаларга (муниципаль программалар проектларына), күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр керту проектларына.

3. Бюджет проектын үз вакытында һәм сыйфатлы тәзү максатларында финанс органы башка финанс органнарыннан, шулай ук дәүләт хакимиятенең башка органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан кирәkle белешмәләр алырга хокуклы.

35 Статья. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы кимендә өч елга эшләнә.

2. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы ел саен жирлекнең Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә эшләнә. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы Башкарма комитет тарафыннан жирлек Советына бюджет проектын керту турында Карап кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына социаль-икътисадый үсеш фаразы план чорының параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Социаль-икътисадый үсеш фаразына аңлатма язында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән, фаразланган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

Жирлек бюджеты проектын төзу һәм карау барышында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәрту бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

36 Статья. Бюджет керемнәрен фаразлау

1. Бюджет керемнәре жирлекнең социаль-икътисади үсешен фаразлау нигезендә, жирлек бюджеты турындагы карап проектын жирлек Советына кертү шартларында, салымнар һәм жыемнар турындагы законнар, шулай ук Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актлары нигезендә фаразлана.

2. Жирлек Советының норматив-хокукий актларына жирлек Советына жирле бюджет турындагы карап проектын керткәннән соң кабул ителгән салымнар һәм жыемнар турындагы норматив-хокукий актларына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан норматив-хокукий актларында жирлек Советының әлеге норматив-хокукий актларының чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1нче гыйнварыннан да соңга калмыйча үз көченә керүе турындагы нигезләмәләрне үз эченә алырга тиеш.

37 Статья. Жирлекнең уртача вакытка исәпләнгән финанс планы

1. Жирлекнең уртача сроклы финанс планы астында жирлек бюджетының төп параметрларын үз эченә алган документ анлашыла.

Әгәр жирлек бюджеты проекты чираттагы финанс елына төzelә һәм раслана икән, жирлекнең Башкарма комитеты жирлекнең уртача сроклы финанс планын эшли һәм раслый.

2. Жирлекнең уртача сроклы финанс планы, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләрен үтәп, жирлек Башкарма комитеты билгеләгән форма һәм тәртиптә эшләнә.

Жирлекнең уртача сроклы финанс планы проекты Башкарма комитет тарафыннан раслана һәм жирлек Советына жирлек бюджеты проекты белән бер үк вакытта тапшырыла.

Жирлек бюджеты проектының төп күрсәткечләре һәм жирлекнең уртача сроклы финанс планы күрсәткечләре бер-берсенә туры килергә тиеш.

3. Жирлекнең расланган уртача вакытка исәпләнгән финанс планы түбәндәгә параметрларны үз эченә алырга тиеш:

бюджет керемнәренең һәм чыгымнарының фаразланыла торган гомуми күләме;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджетлар чыгымнарын классификацияләү бүлекләре, бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләре күләме яки бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, муниципаль программалар һәм программа булмаган юнәлешләр буенча бюджет ассигнованиеләре күләме;

чираттагы финанс елында һәм план чорында муниципаль берәмлекләр арасында муниципаль берәмлекләрнең бюджет тәэммин ителешен тигезләүгә дотацияләрне бүлү;

жирлек советының хокукий актлары белән билгеләнә торган (билгеләнергә тиеш) жирле бюджетларга салым керемнәренән түләүләрнең нормативлары;

бюджет дефициты (дефициты);

Чираттагы финанс елы һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына муниципаль бурычның иң югары чиге.

Башкарма комитет тарафыннан җирлекнең уртача сроклы финанс планының өстәмә курсәткечләрен раслау каралырга мөмкин.

4. Ҙирлекнең уртача сроклы финанс планы курсәткечләре индикатив характерга ия һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлекнең уртача сроклы финанс планын эшләгендә һәм раслаганды үзгәртелергә мөмкин.

5. Ҙирлекнең уртача сроклы финанс планы план чорына курсәтелгән план параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче елына параметрлар өстөү юлы белән эшләнә.

Ҙирлекнең уртача сроклы финанс планы проектына аңлатма языунда уртача сроклы финанс планы параметрларын нигезләү, шул исәптән, планлаштырылган үзгәрешләрнең сәбәпләрен курсәтеп, элек хупланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

38 Статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру җирлекнең финанс органы тарафыннан гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә аерым билгеләнә торган методика нигезендә һәм тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет һәм автоном учреждениеләр тарафыннан муниципаль хезмәтләр курсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль йөкләмәне, шулай ук хисап финанс елында һәм агымдагы финанс елында аның үтәлешен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

39 Статья. Салым чыгымнарын бәяләү һәм исемлеге

1. Ҙирлекнең салым чыгымнары исемлеге авыл җирлеге Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә муниципаль программалар һәм аларның структур элементлары, шулай ук муниципаль программаларга карамаган эшчәнлек юнәлешләре буенча төзелә.

2. Ҙирлекнең салым чыгымнарын бәяләү, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, ел саен җирлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

3. Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре җирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен формалаштырганда, шулай ук муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләгендә исәпкә алына.

40 Статья. Муниципаль программалар

1. Муниципаль программалар җирлек Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны тормышка ашыру сроклары җирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан алар билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль программаларны эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында каарлар кабул итү тәртибе җирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукий акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган җирлек Башкарма

комитетының муниципаль хокукий акты нигезендә, бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы буенча бюджет түрүндагы каар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлекнең Башкарма комитеты билгеләгән срокларда расланырга тиеш.

Муниципаль программалар бюджет түрүндагы каарга ул үз көченә кергән көннән ике айдан да соңға калмычка туры китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү үткәрелә. Курсәтелгән бәяләү тәртибе һәм аның критерийлары жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Курсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча жирлек Башкарма комитеты чираттагы финанс елыннан башлап расланган муниципаль программаны туктату яки үзгәрту, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәрту кирәклеге түрүнда Каар кабул итәргә мөмкин.

41 Статья. Жирлек бюджеты проектын төзу тәртибе һәм сроклары

1. Жирлек бюджеты проектын төзу тәртибе һәм сроклары, бюджет законнары һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнгән таләпләрне үтәп, жирлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты проекты муниципаль хокукий акт белән билгеләнгән тәртиптә ачык тыңлауларда фикер алышырга тиеш.

III бүлек. БЮДЖЕТ ТҮРҮНДА КАРАР ПРОЕКТЫН КАРАУ һәМ РАСЛАУ

42 Статья. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Жирлек бюджеты түрүндагы каарда бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законнары, жирлек Советының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән башка курсәткечләр (бюджет түрүндагы каарлардан тыш) кергән төп характеристикалар булырга тиеш.

2. Бюджет түрүнда каар белән раслана:

- бюджет керемнәренең Баш администраторлары Иsemлеге;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары Иsemлеге;

- чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), шулай ук чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнары классификациясенең чыгымнар төрләре, бүлекчәләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, муниципаль программалар һәм программага карамаган юнәлешләр), чыгымнар төрләре (төркемнәре һәм төркемчәләре) һәм (яисә) максатчан статьялары буенча бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнары классификациясенең төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), шулай ук, бюджет Россия Федерациясе Бюджет кодексы, жирлек советы каары белән;

- чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

- гавами норматив йөклөмәләрне үтәүгә юнәлдерелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;
- чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына башка бюджетлардан алына торган һәм (яисә) бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;
- чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме план чорының беренче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменнән кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджеттара трансфертлар исәбенә каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменнән кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджеттара трансфертлар исәбенә каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);

- чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет қытлығын финанслау чыганаклары);

- Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1нче гыйнварына муниципаль эчке бурычның ин югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның ин югары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның ин югары чиген күрсәтеп, муниципаль бурычның ин югары чиге;

- жирлек бюджетының Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, жирлек Советының хокукий актларында билгеләнгән башка күрсәткечләре.

3. Жирлек бюджеты турындагы карап проекты расланган бюджетның план чорының параметрларын үзгәрту һәм аларга Жирлек бюджеты проектының план чорының икенче елы параметрларын естәү юлы белән раслана.

Жирлек бюджетының план чорының параметрларын үзгәрту жирлек Советының муниципаль хокукий акты нигезендә башкарыла.

4. Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар астында бюджет ассигнованиеләре бюджет чыгымнарының ведомство структурасында бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан статьялар һәм чыгымнар төрләре буенча план чорында бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

5. Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар астында бюджет ассигнованиеләре бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә план чорында бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

43 Статья. Бюджет проекты белән бер үк вакытта төзелә торган документлар һәм материаллар

Проект белән бер үк вакытта жирлек бюджеты турында каарлар жирлек Советына бирелә:

- жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисадый үсешенә якынча йомгаклар һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисадый үсешенең көтелгән нәтижәләре;
- торак пунктның социаль-икътисади үсеше фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына торак пунктның тупланма бюджетының төп характеристикаларын (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты) фаразлау;

- жирлек бюджеты проектына аңлатма язы;
- бюджетара трансфертларны бұлу методикасы (методика проектлары) һәм исәп-хисаплары;
- чираттагы финанс елыннан һәм һәр план чорыннан соң киләсе елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның югары чиге;
- ағымдагы финанс елына бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү;
- жирлек Советы, жирлекнең Ревизия комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән, күрсәтелгән органнарның бюджет сметалары проектлары, күрсәтелгән бюджет сметаларына карата жирлекнең Башкарма комитеты белән фикер каршылыклары килеп чыккан очракта тәкъдим ител;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән һәм аң ярашлы рәвештә Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм әлеге Нигезләмәдә кабул ителгән башка документлар һәм материаллар.
- Бюджет ассигнованиеләрен муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программа булмаган юнәлешләре буенча бұлу бюджеты турында карап белән расланган очракта, бюджет турында карап проектына муниципаль программаларның паспортлары тапшырыла.

Әгәр бюджет турында карап проекты бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бұлу күшымтасын үз эченә алмаса, бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бұлу күшымтасы бюджет турында карап проектына аңлатма язына күшымталар составына кертелә

44 Статья. Жирлек Советына бюджет турында карап проектын керту

1. Жирлек Башкарма комитеты бюджет турындагы карап проектын 15нче ноябрьдән дә соңга калмыйча жирлек Советына карауга кертә.
2. Жирлек Советының жирле салымнар турындагы муниципаль хокукый актларга, Жирлек Советының бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга сала торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет керемнәрен үзгәртүгә китерә торган карапларына үзгәрешләр керту турындагы караплары Жирлек Советына чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турында карап проекты кертелгән көнгә кадәр Жирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән срокларда жирлек Советына кабул ителергә тиеш.
3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап проекты белән расланган план чорының расланган бюджеты күрсәткечләрен төгәлләштерү һәм төзелә торган бюджетның план чорының икенче елы күрсәткечләрен раслау үзәнде тотыла.

Ағымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карапның план чорына кагылышлы өлешиендә үз көчләрен югалткан дип танылган очракта, 47нче статьяның Зинче пункты нигезендә чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап проектында чираттагы финанс елы һәм төзелә торган бюджетның план чоры күрсәткечләрен раслау карала.

45 Статья. Жирлек Советының бюджет турындагы карап проектын карау

1. Жирлек бюджеты турындагы карап проекты кертелгәннән соң 3 эш көне эчендә Жирлек башлығы аны район Контроль-хисап палатасына экспертиза үткәру өчен жибәрә.

Бюджет түрүнда карап проекты түрүндагы бәяләмә, әлеге проект житешсезлекләрен күрсәтеп, аларны ачыклау очрагында, 5 эш көне дәвамында өзөрләнә.

Бәяләмә жирлек Советы депутатлары тарафыннан жирлек бюджеты түрүндагы карап проектына тәзәтмәләр өзөрләгәндә исәпкә алына.

2. Кертелгән бюджет түрүнда карап проекты, шулай ук район Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе жирлек Советының дайми комиссиясенә, шулай ук жирлек Советы депутатларына карауга жибәрелә.

3. Жирлек бюджеты түрүндагы карап проекты барлық кирәкле документлар һәм материаллар белән Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан эшләп бетерү өчен кергән көннән алып өч эш көне эчендә тәкъдим ителергә тиеш.

5. Жирлек бюджеты түрүндагы карап проектын жибәргәннән соң, бер атна эчендә Жирлек Советы жирлек бюджеты түрүндагы карап проектын беренче укылышта карый.

Беренче укылыш предметы булып Жирлек бюджеты түрүндагы карап проектының төп параметрларын хуплау тора.

Жирлек бюджеты түрүндагы карап проекты буенча беренче укылыш үткәргәннән соң, ике атна эчендә халық алдында тыңлаулар үткәрелә.

6. Икенче укылышта жирлек бюджеты түрүндагы карап проекты тулысынча кабул ителә.

Жирлек бюджеты түрүндагы карап проекты буенча килешмәгән сораулар килеп туган очракта, жирлек Советы Рәисе каары белән килештерү комиссиясе тәзелергә мөмкин, аңа Жирлек Башкарма комитеты һәм Жирлек Советы вәкилләре бер ук санда керә.

Килештерү комиссиясе бәхәсле мәсьәләләрне беренче һәм икенче укылышлар арасында чорда карый.

7. Жирлек бюджеты түрүнда кабул ителгән карап кабул ителгән көннән өч көн эчендә имзалана һәм Жирлек Уставы белән билгеләнгән тәртиптә халыкка игълан ителә.

Жирлек бюджеты түрүндагы карап, аңа кул куелгеннан соң ун көннән дә соңга калмыйча, билгеләнгән тәртиптә рәсми бастырып чыгарылырга тиеш.

46 Статья. Бюджет түрүнда каарны раслау сроклары һәм бюджет түрүнда карап проектын вакытында кабул иту нәтижәләре

1. Бюджет түрүндагы карап жирлек Советы тарафыннан каралырга, расланырга һәм чираттагы финанс елы башланганчы имзаланырга тиеш.

Жирлекнен жирле үзидарә органнары бюджет түрүндагы каарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм бастырып чыгаруны тәэмин иту буенча үз компетенциясе чикләрендә мөмкин булган барлық charalарны күрергә тиеш.

Район бюджеты түрүндагы карап 1нче гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм (яки) жирлек бюджеты түрүндагы каарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

2. Бюджет түрүнда карап финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә иту режимы кертелә.

47 Статья. Жирлек бюджеты түрүндагы каарга үзгәрешләр керту

1. Жирлек бюджеты түрүндагы карага үзгәрешләр көртү түрүндагы карап проекты, әлеге Нигезләмәнен 45 статьясында каралган тәртиптә һәм әлеге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып, жирлек Советы тарафыннан карала.

2. Жирлек бюджеты түрүндагы карага үзгәрешләр көртү түрүндагы карап проекты Совет тарафыннан беренче уқылышта карала.

3. Ағымдагы финанс елына фараздана торган Жирлекнен социаль-икътисадый үсеш нәтижәләре нигезендә түбәнәйгән очракта, Жирлек бюджеты керемнәренен гомуми құләме ағымдагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджетында каралған күрсәтелгән керемнәр құләме белән өзгәрешилгандан 15 проценттан артыгракка кимегән яисә Югары Ослан муниципаль района бюджетына үзгәрешләр көртөлгән очракта, план чорына қагылышлы нигезләмәләрнең үз көчләрен югалтуын тануны қүздә тоткан Татарстан Республикасы бюджеты, план чорына караган өлешендә жирлек бюджеты нигезләмәләре үз көчләрен югалткан дип танылырга мөмкин.

IV бүлек ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ҮТӘЛЕШЕ

48 Статья. Бюджетны үтәу нигезләре

1. Жирлек бюджетының үтәлеши авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан тәэммин ителә.

2. Бюджетның үтәлешен оештыру жирлекнен финанс органына йөкләнә.

3. Бюджет үтәлеши жыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә оештырыла.

Жирлек бюджеты касса бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомство буйсынуы нигезендә башкарыла.

Бюджет үтәлешенә касса хезмәте казначылық органнары тарафыннан башкарыла.

4. Жыелма бюджет язмасын төзу һәм алып бару тәртибе Россия Федерациясе бюджет кодексы нигезендә жирлекнен Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә һәм жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр, бүлүчеләр һәм алучылар игътибарына житкерелә.

49 Статья. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлеши

Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлеши қүздә tota:

- ағымдагы финанс елында гамәлдә булган нормативлар, бюджет түрүндагы карап һәм Татарстан Республикасының башка законнары, бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукий актлар, Федераль казначылық органнары счетларыннан һәм жирлек бюджетына башка керемнәренен бүтән керемнәреннән жирлекләр бюджетына күчерүдән көргән керемнәрне бюджеттың бердәм счетына күчерү;

- артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммасы һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар;

- салымнар һәм жыемнар түрүнде Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яки артык алынган суммаларны исәпкә алу;

- жирлек бюджеты керемнәре администраторы тарафыннан жирлек бюджетына түләүләрне төгәлләштеру.

50 Статья. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеши

1. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлешиң күздә тата:

- бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- акчалата йөкләмәләрне раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешиң раслау.

Бюджет акчаларын алучы аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән башка шартнамәләр төзү юлы белән яисә закон, башка хокукий акт, килешү нигезендә бюджет йөкләмәләрен һәм элек кабул ителгән бюджет йөкләмәләренә үзгәрешләр кертүне кабул итә.

3. Бюджет акчаларын алучы бюджет акчалары хисабына түләү һәм түләүне санкцияләү өчен кирәк булган башка документлар нигезендә акчалата йөкләмәләрне түләү бурычын раслый.

4. Акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү рөхсәт языны (акцепт) қылу рәвешендә, бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә жирлекнең финанс органы тарафыннан билгеләнгән акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү тәртибендә каралган документларның булуын тикшергәннән соң гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөкләмәләрне түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

5. Акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау физик яисә юридик затлар файдасына бюджетның бердәм счетыннан, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан акчаларны күчерүне раслый торган түләү документлары, шулай ук бюджет акчаларын алучының акчалата йөкләмәләрен үтәү буенча акчалата операцияләрне башкармауны раслый торган башка документларны тикшерү нигезендә гамәлгә ашырыла.

51 Статья. Бюджетара трансфертлар

Жирлек бюджетыннан тубәндәге рәвешләрдә бюджетара трансфертлар бүлеп бирелә һәм (яисә) жирлек бюджетына бирелә ала:

Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 133 һәм 140 статьяларында билгеләнгән очракларда муниципаль районнар бюджетларына шәһәр һәм авыл жирлекләре бюджетларына субвенцияләр;

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 142.2 статьясында билгеләнгән очракларда Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субсидияләр;

Югары Ослан муниципаль районы бюджетыннан жирлекнең бюджет тәэммин ителешен тигезләүгә дотацияләр;

муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;
башка бюджетара трансфертлар.

52 Статья. Агымдагы финанс елы тәмамлану

1. Жирлек бюджетын үтәу операцияләре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындағы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш, 31 декабрьдә тәмамлана.

Ағымдагы финанс елында жирлек бюджетын үтәу буенча операцияләрне төгәлләү Россия Федерациясе Бюджет кодекси таләпләренә туры китереп, жирлекнең финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм ағымдагы финанс елын финанслауның иң чик қуләмнәре 31 декабрьдә үз көченә керә.

3. Жирлек бюджетының бердәм счетында булмаган бюджет акчаларын алучылар тарафыннан файдаланылмаган калган калдыклар ағымдагы финанс елының соңғы ике эш көненнән дә соңга калмыйча жирлек бюджетының бердәм счетына бюджет акчаларын алучылар күчерелергә тиеш.

4. Ағымдагы финанс елында кулланылмаган, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алышан бюджетара трансферлар алар бирелгән бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Бюджет акчаларының баш администраторы ағымдагы финанс елында максатчан кулланылмаган, субсидия һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алышан бюджетара трансферларга ихтыяж булу турындағы карары нигезендә, күрсәтелгән бюджетара трансферларның калдыкларыннан артмаган қуләмдә акчалар чираттагы финанс елында бюджет чыгымнарын финанс белән тәэммин итү өчен, күрсәтелгән бюджетара трансферларны бирү максатларына туры килә торган бюджет кеременә кире кайтарылырга мөмкин.

Максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алышан бюджетара трансферларның файдаланылмаган калдыгы тиешле бюджет кеременә күчерелмәгән очракта, күрсәтелгән акчалар Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, финанс органы билгеләгән тәртиптә бюджет кеременә алышырга тиеш.

V бүлек БЮДЖЕТ ХИСАБЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРУ, КАРАУ һәМ РАСЛАУ НИГЕЗЛӘРЕ

53 Статья. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылығы нигезләре

1. Бюджет хисаплылығы үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча хәрәкәте турында хисап;
- 5) анлатма языу.

2. Бюджет үтәлеше турындағы хисапта Россия Федерациясе бюджет классификациясе нигезендә керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлығын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше турындағы белешмәләр тупланган.

Бюджет үтәлеше балансында жирлекнең финанс һәм финанс активлары, хисап чорының беренче һәм соңғы көненә бюджет исәбен алу счетлары планы буенча йөкләмәләре турында белешмәләр бар.

Эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисапта хисап чорында эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында мәгълүмат тупланган һәм дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча төзелә.

Акча хәрәкәте түрындағы хисап бюджет акчалары белән дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча операцияләрне чагылдыра.

Аңлатма языунда бюджет үтәлеше түрындағы мәгълүмат, Россия Федерациясе Финанс министрлығының норматив хокукий актларында билгеләнгән мәгълүматны ачуга карата таләпләр нигезендә тупланган бюджет үтәлеше түрындағы хисапта бирелгән ёстәмә мәгълүмат.

3. Жирлекнең бюджет хисаплылығы бюджет акчаларының тиешле баш администраторларының бюджет хисаплылығы нигезендә финанс органы тарафыннан төзелә.

4. Жирлекнең бюджет хисаплылығы еллық булып тора. Жирлек бюджетының үтәлеше түрында отчет квартал саен бирелә.

5. Жирлекнең бюджет хисаплылығы жирлекнең финанс органы тарафыннан жирлекнең Башкарма комитетына тапшырыла.

Агымдагы елның беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда жирлек бюджеты үтәлеше түрындағы хисап авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм Жирлек советына һәм районның Контроль-хисап палатасына жибәрелә.

Жирлек бюджеты үтәлеше түрындағы еллық хисап жирлек Советы карары белән расланырга тиеш.

54 Статья. Жирлек бюджеты үтәлеше түрында еллық хисапны тышкы тикшерү

1. Жирлек бюджеты үтәлеше түрындағы еллық хисап авыл жирлеге Советында каралганчы тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет средстволары баш администраторының бюджет хисаплылығын тышкы тикшерүне һәм жирлек бюджеты үтәлеше түрында еллық хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

2. Жирлек бюджеты үтәлеше түрындағы еллық хисапны тышкы тикшерү, федераль законнарда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып, жирлек Советының муниципаль хокукий актында билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, районның Контроль-хисап палатасы тарафыннан башкарыла.

3. Авыл жирлеге Башкарма комитеты, аңа бәяләмә әзерләү өчен, агымдагы елның 1 апреленнән дә соңға калмыйча, жирлек бюджетының үтәлеше түрында хисап бирә. Жирлек бюджеты үтәлеше түрындағы еллық хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган сротта башкарыла. Бюджет үтәлеше түрындағы хисапка бәяләмә бюджет акчалары баш администраторларының еллық бюджет хисаплылығын тышкы тикшерү күрсәткечләрен исәпкә алып әзерләнә.

4. Жирлек бюджеты үтәлеше түрындағы еллық хисапка бәяләмә районның Контроль-хисап палатасы тарафыннан бер үк вакытта жирлекнең Башкарма комитетына юнәлтелеп тапшырыла.

55 Статья. Жирлек бюджеты үтәлеше түрында отчетны жирлек советына тапшыру

1. Бюджет үтәлеше түрындағы еллық хисап авыл жирлеге Советына агымдагы елның 1нче маеннан да соңға калмыйча тапшырыла.

2. Бюджет үтәлеше түрында еллық хисап белән бер үк вакытта аңа бюджет һәм бюджет хисаплылығының үтәлеше анализын үз эченә алган аңлатма языу, муниципаль йөкләмәнен үтәлеше һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның башка нәтижәләре түрында белешмәләр, бюджет үтәлеше түрында карар проекты, бюджет үтәлеше түрында башка бюджет хисаплылығы, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Жирлек Советы утырышында жирлек башлыгының (вәкаләтле затның) жирлек бюджеты үтәлеше турындагы доклады тыңдана.

4. Фикер алышу һәм Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны карау нәтижәләре буенча Жирлек Советы Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны раслау һәм Жирлек Советы тарафыннан тиешле карап кабул итү яки жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны кире кагу турында Карап кабул итә.

5. Жирлек Советы тарафыннан Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы карап кире кагылган очракта, ул мәгълүматларны дөрес булмаган яки тулы булмаган чагылдыру фактларын бетерү һәм бер айдан да артмаган сротка кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

56 Статья. Жирлек бюджеты үтәлеше турында карап

Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы карап белән, Жирлек бюджеты керемнәренең, чыгымнарының һәм дефицитының (профицит) гомуми күләмен курсәтеп, хисап финанс елы өчен жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап раслана.

Хисап финанс елында Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы карапга аерым күшымталар белән курсәткечләр раслана:

- керемнәр классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре исемлеге;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча чыгымнар;
- бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары исемлеге;

Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы карап белән шулай ук Жирлек бюджетының үтәлеше турындагы карап өчен Жирлек Советының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән башка курсәткечләр дә раслана.

VI бүлек МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

57 Статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручи органнар

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган хокукий актлар, Жирлек бюджетыннан физик затларга бүтән түләүләр буенча гавами норматив йәкләмәләр һәм йәкләмәләр, шулай ук муниципаль контрактлар, шартнамәләр (килешүләр) шартларын үтәүне тәэммин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле район Контроль-хисап палатасы тарафыннан башкарыла.

3. Авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан Эчке муниципаль финанс контроле башкарыла.

4. Алдан тикшерү авыл жирлеге бюджетын үтәү барышында бюджет бозуларны кисәтү һәм булдырмау максатларында башкарыла.

5. Алга таба контроль аның үтәлешенең законлылыгын, исәп-хисапның дөреслеген билгеләү максатыннан жирлек бюджетының үтәлеше нәтижәләре буенча башкарыла.

58 Статья. Бюджет бозулары өчен җаваплылык

Бюджет бозулары өчен җаваплылык Россия Федерациясе бюджет законнарында билгеләнгән нигезләр буенча һәм тәртиптә башкарыла.

